

Sygn. akt VII U 1495/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Włodzimierz Czechowicz

Protokolant: pomocnik sekretarza A. I.

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2013 r. w Warszawie

sprawy S. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania S. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 7 sierpnia 2012 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 7 sierpnia 2012r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującej się S. D. prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 maja 2012r. do 31 grudnia 2012r.

Sygn. akt. VII U 1495/12

UZASADNIENIE

Pismem złożonym dnia 7 września 2012 r. S. D. wniosła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia

7 sierpnia 2012 r. odmawiającej jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu wskazała, iż komisja lekarska ZUS błędnie ustaliła datę powstania niezdolności do pracy tj. 7 maja 2012 r., a także nieprawidłowo ustaliła, iż nie istniała częściowa niezdolność do pracy przed zaistnieniem całkowitej niezdolności do pracy. Odwołująca wskazała, iż od dnia 17 marca 2009 r. leczona jest ortopedycznie, przeszła kilka operacji założenia aparatów I., które miały pomóc w leczeniu wady wrodzonej – skrócenia jednego podudzia. Odwołująca oświadczyła, iż nie zgadza się z orzeczeniem komisji lekarskiej ZUS, bowiem niezdolność do pracy powstała wcześniej niż zostało ustalone w tym orzeczeniu.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosł o jego oddalenie. W uzasadnieniu organ oświadczył, iż odwołująca nie spełnia wymogów koniecznych do przyznania jej prawa do renty

z tytułu niezdolności do pracy bowiem nie udokumentowała 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych przypadających w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed dniem zgłoszenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy lub przed dniem powstania niezdolności do pracy (jeżeli niezdolność do pracy powstała powyżej 30 roku życia). Komisja lekarska ZUS orzekła, iż całkowita niezdolność do pracy odwołującej powstała 7 maja 2012 r. – która to data

jest też dniem złożenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Zakład Ubezpieczeń Społecznych stwierdził, iż w dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy (oraz dniem złożenia wniosku o rentę) odwołująca udowodniła łącznie 3 lata, 3 miesiące i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 5 lat.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 maja 2012 r. S. D., urodzona (...) złożyła wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 1 a. r.). Lekarz orzecznik ZUS orzeczeniem z dnia 4 czerwca 2012 r. stwierdził, że odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31 grudnia 2012 r. Wskazał, iż całkowita niezdolność do pracy powstała w dniu 12 listopada 2010 r. (k. 9 a. r.) Komisja lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 27 lipca 2012 r. stwierdziła, iż odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31 grudnia 2012 r., jednakże jako datę powstania całkowitej niezdolności do pracy wskazała 7 maja 2012 r. Komisja lekarska ZUS stwierdziła także, iż u odwołującej nie istniała częściowa niezdolność do pracy przed powstaniem całkowitej niezdolności (k. 29 a. r.).

Odwołująca ukończyła studia 27 lipca 2007 r. (k. 5, k. 53 a. r.). Odwołująca rozpoczęła prowadzenie własnej działalności gospodarczej od dnia 1 stycznia 2007 r. (k. 5 a. r.)

Decyzją z dnia 7 sierpnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odmówił odwołującej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż odwołująca nie spełnia wymogów przyznania jej renty z tytułu niezdolności do pracy bowiem w dziesięcioleciu przed dniem złożenia wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy, jak również w dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy udowodniła 3 lata, 3 miesiące oraz 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych (zamiast wymaganych 5 lat) – k. 69 a. r.

W toku postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy Warszawa – Praga postanowieniem z dnia 10 października 2012 r. dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza ortopedy celem ustalenia, czy odwołująca jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, ze szczególnym wskazaniem daty powstania tej niezdolności, uwzględniając uprzednie orzeczenia lekarzy organu rentowego o częściowej niezdolności do pracy i leczenie aparatami I.. W przypadku stwierdzenia niezdolności do pracy u odwołującej biegły miał wskazać czy jest to niezdolność trwała czy okresowa (jeśli okresowa to na jaki okres), zaś w przypadku stwierdzenia zmiany stanu zdrowia ubezpieczonej – na czym zmiana ta polegała (k. 19 a. s.)

Biegły sądowy ortopeda w opinii z dnia 19 grudnia 2012 r. stwierdził, że odwołująca była leczona operacyjnie z powodu wrodzonej deformacji obu goleni. W leczeniu zastosowano metodę wydłużenia obu goleni oraz ich stabilizacji za pomocą aparatu I.. Po raz pierwszy metodę I. zastosowano u odwołującej w dniu 17 marca 2009 r. W związku ze schorzeniem odwołująca była kilkakrotnie hospitalizowana – co było spowodowane koniecznością założenia i wymiany aparatu I.. Ostatni pobyt wnioskodawczyni w szpitalu związany był z usunięciem aparatu I. w dniu 19 kwietnia 2012 r. W dniu 27 kwietnia 2012 r. wystawiono odwołującej zaświadczenie o stanie zdrowia, w którym podkreślono konieczność długotrwałej rehabilitacji tj. przez kolejne 6 – 8 miesięcy. W ocenie biegłego ortopedy nie ulega wątpliwości, że w okresie od 17 marca 2009 r. do

10 sierpnia 2010 r. oraz od dnia 12 listopada 2010 r. odwołująca się nie była zdolna do pracy. Niezdolność ta uzasadniała przyznanie zasiłku chorobowego, a następnie świadczenia rehabilitacyjnego do dnia 10 sierpnia 2010 r. Po tej dacie odwołująca wykonywała zatrudnienie do dnia 11 listopada 2010 r. Biegły wskazał, iż wnioskodawczyni od dnia 12 listopada 2010 r. była ponownie niezdolna do pracy w ramach zasiłku chorobowego, a następnie do świadczenia rehabilitacyjnego. Zdaniem biegłego sądowego odwołująca była całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu rentowym od dnia 7 maja 2012 r. (k. 31-33 a. s.)

Na rozprawie w dniu 25 kwietnia 2013 r. odwołująca popierała odwołanie, zaś pełnomocnik organu rentowego wnosił o oddalenie odwołania. Odwołująca wskazała, iż jest dla niej istotne prawidłowe ustalenie daty powstania niezdolności do pracy. Odwołująca wskazała, iż nie zgadza się z opinią biegłego ortopedy, który uznał, iż datą powstania całkowitej niezdolności do pracy jest 7 maja 2012 r. Odwołująca potwierdziła, iż pracowała w ograniczonym zakresie po zakończeniu pobierania świadczenia rehabilitacyjnego – do dnia 11 listopada 2010 r. (k. 45 a. s.)

Sąd Okręgowy zobowiązał organ rentowy do wyjaśnienia, jaką faktycznie datę powstania niezdolności do pracy przyjął organ rentowy oraz na jakiej podstawie jest to dzień 7 maja 2010 r., biorąc pod uwagę zwłaszcza orzeczenia lekarzy orzeczników z dnia 4 czerwca 2012 r. i 10 lipca 2012 r. oraz opinie lekarskie z dnia 10 lipca i 25 lipca 2012 r. (k. 46 a. s.). Sąd Okręgowy zwrócił bowiem uwagę, że pierwotnie lekarz orzecznik organu rentowego w orzeczeniu z dnia 4 czerwca 2012r. ustalił, że odwołująca się jest **całkowicie niezdolna** do pracy od 12 listopada 2010r. do dnia 31 grudnia 2012r. (k-9 a/r). i uznał potrzebę rehabilitacji leczniczej pod koniec świadczenia rentowego (k-11 a/r). Ten sam lekarz orzecznik w orzeczeniu z dnia 10 lipca 2012r. ustalił, że odwołująca się była **częściowo niezdolna** do pracy od dnia 17 marca 2009r. do dnia 30 listopada 2010r. (k-17 a/r). Na skutek zgłoszonego zarzutu wadliwości tego ostatniego orzeczenia (k-19 a/r) komisja lekarska ustaliła, że przed całkowitą niezdolnością nie było częściowej niezdolności do pracy i ustaliła datę powstania całkowitej niezdolności na dzień 7 maja 2012r. (k-29 a/r). Tę właśnie datę organ rentowy przyjął następnie jako datę początkową dla potrzeb obliczenia okresu zatrudnienia (k-67 i 69 a/r).

W odpowiedzi na powyższe zobowiązanie przewodniczący komisji lekarskiej ZUS wskazał, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych w decyzji z dnia 7 sierpnia 2012 r. jako datę powstania niezdolności do pracy przyjął 7 maja 2012 r. Przed tą datą ubezpieczona była niezdolna do pracy od 12 listopada 2010 r. w ramach zwolnienia lekarskiego, a następnie 12 miesięcy pobierała świadczenie rehabilitacyjne. Przewodniczący komisji lekarskiej ZUS oświadczył ponadto, że niezdolność do pracy niezależnie od stopnia istnieje od **12 listopada 2010 r.** Przed tą datą nie istniała częściowa niezdolność do pracy. Jako datę powstania niezdolności do pracy należy przyjąć **12 listopada 2010 r.** (k. 50 a. s.)

Na rozprawie w dniu 24 lipca 2013 r. odwołująca popierała odwołanie oraz wносиła o zmianę zaskarżonej decyzji i podnosząc jak w piśmie z dnia 6 czerwca 2013r., że gdyby ZUS od początku przyjął datę 12 listopada 2010r. - miałyby prawo do świadczenia na podstawie art. 53 ust. 3 Ustawy o emeryturach i rentach. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania (k. 62 i 53 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie akt rentowych odwołującej się, dokumentów złożonych do akt sprawy oraz treści opinii biegłego sądowego. Przed zamknięciem rozprawy żadna ze stron nie wносиła o uzupełnienie materiału dowodowego.

Na podstawie dokonanych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy zważył, co następuje: odwołanie jest zasadne, co powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z przepisem art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.

o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Zgodnie z treścią art. 57 ust. 2 ustawy, przepisu art. 57 ust.

1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny i jest całkowicie niezdolny do pracy.

Natomiast zgodnie z treścią art. 58 ust. 1 ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej:

- 1) 1 rok - jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat;
- 2) 2 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat;
- 3) 3 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat;
- 4) 4 lata - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat;
- 5) 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

Okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy; do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe.

W niniejszej sprawie podstawowe znaczenie miało ustalenie daty powstania niezdolności do pracy odwołującej. Z opinii biegłego ortopedy wynika, iż odwołująca stała się całkowicie niezdolna do pracy w dniu 7 maja 2012 r. Jednakże twierdzenia zawarte w opinii biegłego wskazują, iż odwołująca uprzednio była niezdolna do pracy w okresie od 17 marca 2009 r. do 10 sierpnia 2010 r., a także od dnia 12 listopada 2010 r. do dnia 10 sierpnia 2010 r. Z opinii biegłego wynika, iż przed dniem 7 maja 2012 r. odwołująca była częściowo niezdolna do pracy.

Na podstawie dokumentów zawartych w aktach rentowych oraz opinii biegłego ortopedy powstała wątpliwość co do daty powstania u odwołującej częściowej niezdolności do pracy. Jak wskazano powyżej Sąd zobowiązał organ rentowy do udzielenia stosownych informacji. Przewodniczący komisji lekarskich Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. oświadczył, iż jako datę powstania całkowitej niezdolności do pracy należy przyjąć dzień **12 listopada 2010 r.** Sąd Okręgowy zważył więc, iż niezdolność do pracy odwołującej powstała przed 30 rokiem życia. Odwołująca została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych w ciągu 6 miesięcy od ukończenia nauki w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miała, bez przerwy okresy składkowe i nieskładkowe. Uzasadnia to przyznanie odwołującej prawa do świadczenia rentowego na podstawie art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Rozstrzygając o zasadności odwołania Sąd Okręgowy miał na uwadze wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2005 r. (II UK 30/05 OSNP 2006/15-16/246), który stwierdził, że warunki określone w art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych spełnia osoba zgłoszona do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat lub w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki, posiadająca okres składkowy i nieskładkowy krótszy od wymaganego, jeżeli stała się niezdolna do pracy w czasie trwania tego okresu, a także po jego ustaniu, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy.

Sąd Okręgowy podziela także pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Katowicach z dnia 16 czerwca 2004 r. (III AUa 414/04 LEX nr 147169) zgodnie z którym, przepis art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przewiduje warunku powstania niezdolności tylko w okresie składkowym i nieskładkowym, lecz wymaga, by do dnia powstania niezdolności ubezpieczony miał okresy składkowe i nieskładkowe bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy. Warunek daty powstania niezdolności określa natomiast art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym niezdolność winna powstać w okresach w nim wymienionych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji, biorąc pod uwagę datę złożenia wniosku o świadczenie rentowe i przyjmując datę końcową całkowitej niezdolności do pracy wskazaną w orzeczeniu komisji lekarskiej oraz opinii biegłego ortopedy jako dzień 31 grudnia 2012r.